

A Waambaar Zin Jems Ka Waan Sin Aubina Di Inaxam Paazaai A Dor Vaamaravazang Pana A Waambaar Angkari

A rapti xa farar naan Jems, taatum sin Iesu. Pana a linga bina Ibru, aiza angkari adu Jekop. Naan ka farar waan sin amun Judaa ina di inaxam paazaai di iziar lamun pira varawuk. Naan ka saxot naandi dina dikdik pana ainaxam paazaaiang. Naan ka varaviraai zaait adu ainaxam paazaaiang faaratunaan ka rauxin amun matmalabuk daxa. Ma xa varaviraai zaait adu ainaxam paazaaiang faaratunaan kawit na rauxin a mazamang ila pira angkari. A maariaas iwana fararang ka malasing AD 50 o AD 62.

A baar Jems ka malasing kari:

- (1) 1:1 A dor vaamaravazang
- (2) 1:2-18 Dia dina irur dikdik araan di vasuin amun faaxabebeuang
- (3) 1:19-27 A matmalabuk iwana valozang a dorang
- (4) 2:1-13 Dia dina varanop pana aubina vaakdul
- (5) 2:14-26 Ainaxam paazaaiang kana uzaa varaxai wana amun matmalabuk daxa
- (6) 3:1-12 Amun karamana dia
- (7) 3:13-18 A mazamang ila lia
- (8) 4:1-17 A fanaauang pana amun matmalabuk ila pira angkari

- (9) 5:1-6 Aubina di raxumbaaxut tuua dina
waramin aubina di izi gogof
(10) 5:7-20 Azanon dorang dikdik

A Dor Vaamaravazang

¹ Nia xari Jems. Nia a iaana kilaaiang sin Nakmai ma zin a Piran Iesu Kaarisito.

Ga varaar vawat a waambaar angkari zinim amun patbung ka zangaafu ma urua in Israael, ina naagu waan fataling a bina zinim ma naagu wa iziar varawuk lamun bina rawarak la pira angkari.

A dor vaananamang ka waan sinim.

Ainaxam Paazaaiang Ma A Mazamang

² Amun taatum surugu lamaskana Kaarisito, araan aze rawat maravanang kana balas sinim, naaguna dokdok be, ³ avuna naagu rexaas adu araan amun maravanang ka tangin nim ma xa lalaamangaain ainaxam paazaaiang sinim, kana vabalos a matmalabuk iwana irur dikdikang ma vazaakang a maravanang. ⁴ Naaguna luaa a matmalabuk iwana irur dikdikang ma vazaakang a maravanang kana balas laba wana roroiang sinim, naanaan naaguna tak mase wana roroiang faakdul zinim, ma naaguna wen izi gogof pana tazaar lamaskana aiziarang sinim faraxai wana Nakmai.

⁵ Tamon tazaxai zinim, a mazamang sina xa xalxaalif, kana daxa naan kana maainung Nakmai wana, ma Nakmai xana lis sina. Naan kai lis fakdul ma xawit nai vakor naan ina xat

maainung sina. ⁶ Ma araan ka maainung, kana maainung faraxai wana ainaxam paazaaiang, ma xana wen tauxin ainaxamang urua. Avuna axazak ina xa rauxin ainaxamang urua, xa malasing be a rof ina a maaliu xai wif fawizik ma xai wif fawat ma xai wif fauzaa ma xai wif fawizik paanaburut. ⁷ Awat kazak angkanaan, tuaa xana naxaam adu a Piran kana lis tazaar sina. Kawit. ⁸ Araan ka rauxin ainaxamang urua, naan kana wen tur dikdik saait pana amun gigiuang faakdul zina.

Aubina Di Izi Gogof Ma Aubina Di Raxumbaaxut

⁹ Tamon aubina di inaxam paazaai di izi gogof, dina dokdok pana, avuna naandi di laaup lamarana Nakmai. ¹⁰ Ma aubina di inaxam paazaai ina di raxumbaaxut dina dokdok panaze Nakmai xa vamumut naandi lamarana. Avuna a roroiang sin naandi xa malasing a purpur iwana a iaai, xana milung fazaaus. ¹¹ Avuna a iaas kai wat faraxai wana lagawang iwana ma xai laang faplaxas a iaai. Ma a purpur iwana xai zu ma a marmari daxaiang iwana xat faanong. Ka malasing saait bani wana a rapti raxumbaaxut, a dikdikang sina xana vaanong ma naan kana maat araan ka rataalil nanga wana a vaamuzazang sina.

A Lalaamangaaiang Ma A Vaaxabebeuang

¹² Axazak ina xai rur dikdik ma xat fazaak amun maravanang, Nakmai xa lis a daxaiang sina. Avuna araan naan ka waramin fanong amun saan ina di lalaamangaain ainaxam paazaaiang sina wana, naan kana zuruk a lawilot iwana roro tapal

ina Nakmai xa ra xalxal wana zin naandi vaakdul ina di sasaxot naan.

¹³ Araan a vaaxabebeuang ka balas sin axazak, tuaa xana piaat naako, “Nakmai xa vaxabebeu nia.” Avuna a raksaatang kawit nat faraxas kana vaxabebeu Nakmai, ma Nakmai xawit nat faxabebeu taxazak. ¹⁴ Aubina vaakdul, a sasaxotang taksaat sin naandi nanga xat faxabebeu naandi ma xat purif falmur naandi xuna giuang a raksaatang. ¹⁵ Naanaan araan a sasaxotang taksaat sin naandi xa balas, kat fabalos a matmalabuk taksaat. Ma a matmalabuk taksaat ka balas laba ma xa vabalos a maatang.

¹⁶ Amun taatum daxa zurugu lamaskana Kaarisito, tuaa naagu luaa taxazak kana vagit nim pana amun saan angkanaan. ¹⁷ Amun talazang faakdul di daxa ma di xudul, di wat ikula la lia xunitiat paanaburut. Di wat sin Nakmai Damana dia, naan ina xa ra vaziaar a iaas ma a flan ma amun patpada. Singsaxai Nakmai xawit nat kulxulaai, ma xawit nai xul varauxin amun matmalabuk sina. Kawit na malasing a maliaanga amun saan ina xat faakiraai varawuk lalozang a iaas. ¹⁸ Pana sasaxotang sina nanga, Nakmai xa ra vabalos favaxur dia wana dorang faaratunaan sina xuna dia dina balas a lemlem paamua wana aubina vaakdul ma wana amun saan faakdul zaait ina naa ra vaziaar.

A Langarang Ma Valozang

¹⁹ Amun taatum daxa zurugu lamaskana Kaarisito, naaguna rexaas daxa wana azaan angkari: Kana daxa tamon nim faakdul naaguna vazaaus pana langarang singsaxai tuaa naaguna

vazaaus pana dadorang ma tuaa naaguna vazaaus pana boromaazikang. ²⁰ Avuna a boromaazikang sin axazak kana wen fabalos a matmalabuk ka tak ina Nakmai xa sasaxot. ²¹ Malasing ma naaguna waapizin fakdul amun matmalabuk ka mitikaai ma aze ramun matmalabuk taksaat nanga xa bas iriat la pira angkari. Ma naaguna vamumut nim nanga ma naaguna valos a dorang ina di vazu lamaskana nim, a dorang kanaan sin Nakmai ina xat faraxas kana zaxot faulin nim.

²² Naaguna valos a dorang sin Nakmai. Tuaa naagu langarin pizin, taulaan naaguna vagit nim nanga. ²³ Avuna axazak ina xa langarin pizin a dorang sin Nakmai ma xawit naa valos, ka malas-ing a rapti ina xa daring a marana wana galaas ²⁴ singsaxai araan ka waan faanong, fazaaus mase xa naxambain a marana xa raamaai malasing faa. ²⁵ Singsaxai tamon axazak ka daring a dorang iwana lus sin Kaarisito ina xa tak faakdul ma ina xat famamaraxas aubina, ma naat falos fatalamin ma xawit naat kanambain, Nakmai xana lis a daxaiang sina lalozang amun matmalabuk sina.

²⁶ Tamon axazak ka naxaam adu naan axazak kat falos amun lus iwana lotu, singsaxai naan nanga xawit nat katkatong fatalamin a xaramana, naan ka vagit naan nanga ma a valozang amun lus iwana lotu zina xa zaan palaau. ²⁷ Singsaxai Nakmai Damana dia xai rudaxain awat falozang amun lus iwana lotu xa ninis ma xa tak faakdul malasing kari: Dia dinat fawaal amun nakmaal ma amun taksiziar wana maravanang sin naandi, ma dia dina xatkatong dia nanga ziaana amun matmalabuk ka mitikaai ila pira angkari.

2

Dia Dina Varanop Pana Aubina Vaakdul

¹ Amun taatum surugu lamaskana Kaarisito, nim naagu inaxam paazaai wana a Piran sin dia Iesu Kaarisito, ina xa rauxin a marmari daxaiang. Lamaskana ainaxam paazaaiang kanaan, tuaa naaguna varanop be wana aubina di raxumbaaxut ma xawit naagu varanop pana naandi di izi gogof. ² Tamon axazak ka rasin a goul ring la klus mitna ma xa mamaaus pana amun marapi daxa, ma xa wat pana aiziarang iwana lotu, ma aza xazak ka izi gogof ka mamaaus pana marapi xabaar ma xa wat saait, ³ ma naagu nop be naan ina xa mamaaus pana marapi daxa ma naagu piaat sina malasing kari, “Laawus gu ziar wana siaa daxa,” ma naagu piaat sin a rapti xa izi gogof malasing kari, “Gu rur inaan,” o, “Gu ziar waanaburut lapaara uru xaaku,” ⁴ naagu vatawagalin fanong aubina lawalaua nim pana azaan naagu raamin be ma naagu klis aubina wana ainaxamang taksaat sinim.

⁵ Amun taatum daxa zurugu lamaskana Kaarisito, naagu langar: Nakmai xa ra kalin aubina di izi gogof lamarana aubina ila pira angkari ma di bas pana ainaxam paazaaiang. Nakmai xa ra kalin saait naandi dina raumana a bikabar ina Nakmai xa ra xalxalin aaxan naandi ina di sasaxot naan. ⁶ Singsaxai nim, naagut famangil aubina di izi gogof. Malasing faa, iaak kawit naagu rexaas adu aubina di raxumbaaxut dit paramin nim ma di ratasin amun maravanang laaxur wana nim, ma dit purif nim kuna irurang lamaskana non iwana aikilizang? ⁷ Naagu rexaas

adu naandi bani di ipiaat faraksaat aiza daxa zin Iesu ina dia aubina zina.

⁸ A lus sin a Xalxaal lamaskana Baar Xoxok, ka piaat malasing kari, “Guna sasaxot a waliaanum malasing gu sasaxot nua nanga.” *(Liv 19:18)*

Tamon naagu giu malasing kanaan, naagu giu a matmalabuk ka tak. ⁹ Singsaxai tamon naagu varanop be wana aubina di raxumbaaxut ma xawit pana naandi di izi gogof, naagu giu a matmalabuk taksaat. Ma amun lus ka piaat adu nim aubina iwana laxauang a lus. ¹⁰ Avuna axazak ina xat falos amun lus faakdul singsaxai xa laxau a lus be azaxai, xa malasing bani naan ka kip fanong amun lus faakdul. ¹¹ Avuna Nakmai xa piaat naako, “Tuua gu giu a matmalabuk taksaat lamanar wana aizit maxuzang,” ma xa piaat saait naako, “Tuua gu zop famaata axazak.” *(Zax 20:14, Zax 20:13)*

Ma tamon kawit gu giu a matmalabuk taksaat lamanar wana aizit maxuzang singsaxai gu zop famaata axazak, nua axazak iwana kipang amun lus.

¹² Nakmai xana klis nim pana lus ina xat fama-maraxas aubina. Ka daxa tamon a dorang sinim ma amun matmalabuk sinim kana valos a lus angkanaan, ¹³ panaze axazak ina xawit nat faramaaluf, Nakmai xana wen maluf naan la raan iwana aikilizang. A matmalabuk iwana varamaaluvang ka waramin a matmalabuk iwana aikilizang.

Ainaxam Paazaaiang Ka Uzaa Varaxai Wana Amun Matmalabuk Daxa

¹⁴ Amun taatum surugu lamaskana Kaarisito, xa daxa malasing faa wana axazak ka piaat adu naan ka inaxam paazaai singsaxai xawit na vabalos pana gigiuang sina? Malasing faa, awat inaxam paazaaiiang kanaan kat faraxas kana zaxot faulin naan o xawit? ¹⁵ Tamon azaxai zin amun taatum lamaskana Kaarisito xawit na rauxin ta marapi ma xawit ta vanganang, ¹⁶ ma azaxai zinin ka piaat sina naako, “Gu waan faraxai wana a luaai, ma gu mamaaus ma gu vangan maazur.” Singsaxai tamon kawit na lis tazaar sina ina naa izi gogof pana, a dorang kanaan kana vawaal axazak angkanaan malasing faa? ¹⁷ Ka malasing saait pana ainaxam paazaaiiang, tamon kawit na uzaa varaxai wana amun matmalabuk, ainaxam paazaaiiang kanaan ka maat.

¹⁸ Ma tamon axazak tawarak kana piaat naako, “Gu rauxin ainaxam paazaaiiang pana dadorang be, ma nia ga rauxin ainaxam paazaaiiang faraxai wana amun matmalabuk.” Ga saxot guna vatangin ainaxam paazaaiiang sunum ina xawit na uzaa varaxai wana amun matmalabuk. Ma nia gana vatangin ainaxam paazaaiiang surugu wana amun matmalabuk surugu. ¹⁹ Gu inaxam paazaai adu xa rauxin be Nakmai azaxai. Ka daxa. Singsaxai amun sapalaau zaait di inaxam paazaai malasing kanaan, ma dit marauring naan ma di dakdakur.

²⁰ Gu rabanat! Iaak gu saxot gana vatangin sunum adu ainaxam paazaaiiang kawit na uzaa varaxai wana amun matmalabuk, ka zangof be?

²¹ Nakmai xa ra vakilaan Aabaraam a xulmua

zin dia adu naan ka tak, avuna wana a matmalabuk sina araan ka ra lis naatna malasing a talazang ka waan sin Nakmai laaxur wana aalta. ²² Gu raamin, ainaxam paazaaiang sina xa uzaa varaxai wana amun matmalabuk. Araan ainaxam paazaaiang sina xa uzaa varaxai wana amun matmalabuk, ainaxam paazaaiang sina xa xudul. ²³ Ma naan ka waambazof a dorang lamaskana Baar Xoxok ina xa piaat malasing kari, “Aabaraam ka inaxam paazaai wana Nakmai ma Nakmai xa kalin naan a rapti xa tak.” (*Var 15:6*) Ma Nakmai xa vakilaan saait naan adu naan a paasaxo zina. ²⁴ Naagu raamin, naan ka vakilaan a rapti adu naan ka tak pana amun matmalabuk sina, ma xawit pana ainaxam paazaaiang be.

²⁵ Malasing saait bani wana Reaap, a ravin ka rat faangurin a winpina xuna kaakaai. Singsaxai Nakmai xa vakilaan naan adu xa tak, panaze xa inaxam paazaai ma xa xatkatong uru rapti di rataamaai vunfun iaa ma naan ka kling pizin nandiaa wana aza lan tawarak.

²⁶ Axazak ina a laklagaaina xa waan fataling naan, naan ka maat faanong. Malasing saait bani, tamon ainaxam paazaaiang kawit na uzaa varaxai wana amun matmalabuk, ainaxam paazaaiang kanaan ka maat faanong.

3

Dia Dina Xatkatong Fatalamin A Xaramana Dia

¹ Amun taatum surugu lamaskana Kaarisito, xawit amala zinim dina balas amun maravas

lamaskana lotu, wanaze naagu rexaas adu aikilizang sin Nakmai wana maam amun maravas kana dikdik mase wana aikilizang sin aubina rawarak. ² Dia vaakdul di tuxin dia wana amun lan ka varas. Singsaxai tamon axazak kai tak mase wana dadorang sina, naan angkanaan ka tak faakdul ma xat faraxas kana ruxaaul wana a roroiang faakdul zina.

³ Tamon di rasin a nan aain mumut la nguza os kuna xana langar zin dia, xat faraxas laxo dia dina urif aza iaarus iwana ma dina urif puk fakdul a os pana. ⁴ Ka malasing saait bani wana a sip kai zaal. A sip azaan laba ma a maaliu dikdik kai taaif ma xai vut a sip ma xai zaal. Singsaxai a vos azaan mumut be iwana sip, ma di iplaas fatok a sip pana xuna a sip kana valaau vaatak lalozang a sasaxotang sin a rapti xai vut a sip. ⁵ Malasing saait bani wana xaramana dia, naan a non mumut be la winpina dia, singsaxai xat faraxas kana dador langga wana amun saan laba. Naagu naxaam, a nan kalaflar xat faraxas kana vaif fakdul adi buaal. ⁶ A xaramana dia xa malasing saait a xaiaf. Naan azaxai iwana amun non ka varas ila winpin ma xa bas pana amun taksaarang ma xat famitikaai vakdul axazak. Kat faif fakdul a roroiang sin dia, ma a bina iwana adi xaiaf kawit nai maat kat fabalos axaiaf angkanaan.

⁷ Aubina xat faraxas dina valazaan amun kakalavaat ma amun maani ma amun saan ina di ios laaxur wana pira ma amun saan ina di iziar lamaskana raas. ⁸ Singsaxai xawit nat faraxas taxazak kana valazaan a xaramana. A xaramana dia xat nimmiman pana giuang a raksaatang, ma xa

bas pana taaring kai zop famaata axazak. ⁹ Dia di wisfaru a Piran Damana dia wana xaramana dia, ma di piaata faraksaata saait aubina wana, aubina ina Nakmai xa ra vaziaar naandi malasing naan. ¹⁰ A dorang iwana wisfaaruang ma dorang iwana varaksaatang axazak, nandiaa varaxai di tukbilak iaa la nguza dia. Amun taatum surugu lamaskana Kaarisito, a wat matmalabuk angkanaan kana wen balas. ¹¹ A daanim tunaan ma a rasmexas dina balas faraxai iaa malasing faa lamaskana a luka daanim azaxai be? ¹² Amun taatum surugu lamaskana Kaarisito, malasing faa, xat faraxas a iaai a fik kana vuain amun fnuaaia olif, o xat faraxas a iaai a waain saait kana vuain amun fnuaaia fik? Malasing saait bani a daanim tunaan kawit na uwat la rus.

A Mazamang Ila Lia

¹³ Nis sinim ka rauxin a mazamang ma a rexaazang? Ka daxa tamon naana vatangin lamaskana a roroiang daxa zina. Naan ka gigiu amun matmalabuk daxa varaxai wana a matmalabuk iwana vamumutang naan nanga. A matmalabuk angkanaan ka wat lamaskana mazamang. ¹⁴ Singsaxai tamon naagut marazuzuai ma naagut naxaam amun saan kuna valaupang nim nanga, tuua naagu langga wana nim nanga ma naagu vagit kol a vaaratunaanang. ¹⁵ Awat mazamang kanaan kawit inikula la lia, singsaxai iniat be la pira angkari. Ka wat sin Saatan ma xawit na wat sin a Laklagaai a Raabu. ¹⁶ Avuna axazak kat marazuzuai ma xat falaup naan nanga, a roroiang

sina xa vaiaagaal varawuk ma xa bas saait pana aze ramun matmalabuk taksaat faakdul.

¹⁷ Singsaxai a mazamang inikula la lia xa malasing kari: Paamua xalaak ka ninis, ma lamuraana xai los a matmalabuk iwana a luaai, ma a matmalabuk iwana naxaamang azanon aubina rawarak, ma a matmalabuk iwana iziarang lawaana azanon, ma xa bas pana varamaaluvang, ma xa vabalos amun fnuaai daxe, ma a matmalabuk kat faraxas pana aubina vaakdul, ma xat falos a dorang sina. ¹⁸ Axazak ina xa ratasin a luaai lawalau aubina, naan kat suruk a wulwulang pana a roroiang ka bas pana matmalabuk ka tak, malasing axazak kat faazu ma xai laaf amun fanganang daxe.

4

Naaguna Vamumut Nim Nanga Lawaana Nakmai

¹ Aze ra vuvuna varopang ma mangatang sinim lawalaua nim saksaxai? A vuvuna xari amun sasaxotang taksaat ina xat farop lamaskana roroiang sinim. ² Naagui saxot naaguna zuruk amun saan, singsaxai xawit naagu rauxin. Naagu zopsop famaata aubina, ma naagut marazuzuai wana amun saan sin naandi, singsaxai xawit nanga nat faraxas naaguna zuruk amun saan naagui saxot. Malasing ma naagut mangat ma naagut farop. Kawit naagu rauxin azaan, panaze xawit naagut maainung sin Nakmai wana. ³ Araan naagu maainung, kawit naagut suruk amun saan naagut maainung pana, wanaze ainaxamang sinim kawit na tak. Naagut

maainung pana a kaakaai xuna vanongang be wana amun saan kuna vadokdok palauang nim.

⁴ Nim aubina raksaat, naagu waan fataling Nakmai, malasing a ravin ka vataling labana ma xa waan sin aza rapti rawarak. Malasing faa, xawit naagu rexaas adu tamon naagu saxot amun matmalabuk ila pira angkari, nim naagu maska raksaat pana Nakmai? Malasing ma axazak ina xa saxot kana paasaxo varaxai wana amun matmalabuk ila pira angkari, naan a purua zin Nakmai.

⁵ O malasing faa, naagu naxaam adu a Baar Xoxok ka dador walaau? Ka piaat malasing kari, “A laklagai zin dia Nakmai nanga xa vaziaar lamaskana dia, ma xa saxot famarazaat adu dia dina balas aubina zina vaatak.” ⁶ Singsaxai a daxaiang ina Nakmai xai lis sin dia xa laba marazaat. Avuna a Baar Xoxok ka piaat malasing kari,

“Nakmai xai klis naandi ina dit falaup naandi nanga,
ma xai lis a daxaiang sin naandi dit famumut naandi nanga.” *(Maz 3:34)*

⁷ Malasing ma naaguna vamumut nim nanga lawaana Nakmai. Naaguna ruxol Saatan ma naan kana valaau vataling nim. ⁸ Naaguna vasilik Nakmai ma naan kana vasilik nim. Nim aubina iwana gigiuang amun matmalabuk taksaat, naaguna zuk amun mita nim. Ma nim naagu rauxin ainaxamang urua, naaguna vaninis a maskana nim. ⁹ Naaguna maskalus ma naaguna raangis pana amun matmalabuk taksaat sinim. Naaguna xul a nanganang pana raangizang, ma naa-

guna xul a nanamang pana maska maravanang.
¹⁰ Naaguna vamumut nim nanga lamarana a Piran ma naan kana valaup nim.

Tuaa Naagu Piaat Faraksaat Azanon

¹¹ Amun taatum lamaskana Kaarisito, tuaa naagu wispiaal nim saksaxai. Naan ina xai piaat faraksaat taatum sina lamaskana Kaarisito ma xai klis faraksaat naan, naan kai piaat faraksaat amun lus sin Nakmai ma xai klis faraksaat amun lus angkanaan. Ma tamon gu klis faraksaat amun lus ma xawit gu valos, nua gu naxaam adu gu laaup pana amun lus angkanaan. Ka malasing be adu nua axazak iwana ikilizang. ¹² Nakmai zingbe xa ra lis amun lus, ma naan singbe a rapti xana kilis. Nakmai zingbe xai klis aubina xuna zaxot faulinang naandi ma xai klis aubina xuna puruaiang. Malasing ma nua nis, guna klis a waliaanum?

Tuaa Aubina Dina Valaup Naandi Nanga

¹³ Malasing ma naagu langar, nim ina naagui piaat malasing kari, “Taning o lamaf maadina waan laza bina, ma maadina iziar inaan pana maariaas azaxai ma maadina wulwul ma maadina vaangur xuna zurukang a kaakaai laba.” ¹⁴ Singsaxai xawit naagu rexaas aze xana balas sinim lamaf. A roroiang sinim ka malasing aze? Naagu malasing be a xuf ina xat balas ma xat malik fzaaus kaarik. ¹⁵ Ka daxa naaguna piaat malasing kari, “Tamon a Piran ka saxot, gana roro ma gana giu azaan malasing kari o azaan malasing kanaan.” ¹⁶ Singsaxai taning, naagut falaup nim nanga ma

naagut langga. A matmalabuk malasing kanaan ka raksaat. ¹⁷ Naan ina xa rexaas adu xana giu a matmalabuk daxa, singsaxai xawit naa giu, naan ka giu vanong a matmalabuk taksaat.

5

A Fanaauang Aaxan Aubina Di Raxumbaaxut

¹ Naagu langar, nim aubina naagu raxumbaaxut. Naaguna raangis ma naaguna xupkup pana maazikang kana balas sinim. ² Amun lulugaan sinim kana murut, ma amun iaani dina saxa wana amun marapi zinim. ³ A goul ma siliwa zinim kana ros ma xana vatangin adu nim aubina raksaat, ma a ros iwana xana iaan amun pinpina nim malasing a xaiaf. Lamaskana amun taan angkari iwana vaanongang, naagu ra bala rasin palau amun lulugaan aaxan nim nanga. ⁴ Naagu langar, xawit naagu wul aubina di vaamuzas lamaskana amun uma zinim, ma naari dit firaai zaxot a kaakaai zin naandi. Ma Nakmai a Piran, a Maradikdikang, ka langarin a viraaiang sin naandi. ⁵ Lamaskana roroiang sinim iriat la pira angkari, naagu vanong palau a kaakaai laba wana amun flangan sinim nanga ma wana amun lulugaan a maraana naandi xa uzaa laaxur ma wana amun matmalabuk kat fadokdok nim. Naagu rataalaas fawalok a winpina nim, malasing amun kaktalavaat ina di rataalaas fawalok ma dina zop famaati. ⁶ Naagu iklis faraksaat amun kazak di tak ma naagu zop famaati palau naandi, singsaxai naandi nanga xawit di ra purua wana nim.

*Naaguna Rur Dikdik Ma Naaguna Maainung
Sin Nakmai Ma Naaguna Zimbong Naan*

⁷ Malasing ma amun taatum lamaskana Kaarisito, naaguna zimbang daxa wana auli watang sin a Piran. Naagu raamin a rapti iwana vaazuiang la uma, naan kat simbang daxa wana daavur xana tus a pira, ma xat simbang daxa wana amun fanganang daxa ila uma zina xuna laavang. ⁸ Malasing saait bani naaguna zimbang daxa ma naaguna rur dikdik pana ainaxam paazaaiang, avuna a raan iwana uli watang sin a Piran ka vaasilik. ⁹ Amun taatum lamaskana Kaarisito, tuaa naagu dador varvaras pana nim saksaxai, taulaan Nakmai xana klis nim. Naagu langar, A Rapti Ikilizang ka irur lamanar la mara.

¹⁰ Amun taatum lamaskana Kaarisito, naagu naxaam faulin amun profet i mumua, ina di ra dador wana aizina a Piran. Di xazanin a maazikang ka varas, singsaxai di zimbang daxa ma di rur dikdik. Ma dia dina valos awat toroiang daxa zin naandi. ¹¹ Naagu langar, aubina i mumua ina di ra rur dikdik lamaskana ainaxam paazaaiang araan amun maravanang ka tangin naandi, dia di ipiaat adu Nakmai xa ra lis a daxaiang sin naandi. Naagu rexaazin a roroiang sin Jop. Naan ka ra rur dikdik lamaskana ainaxam paazaaiang araan amun maravanang ka balas sina. Ma a Piran ka lis a daxaiang sina lamur. A Piran ka bas pana varamaaluvang.

A Dor Vaamaravazang Pana Amun Kalxalang

¹² Amun taatum surugu lamaskana Kaarisito, azaan laba xa malasing kari: Tuua naagu vadikdik a xalxalang sinim pana aze rawat dorang o aze ra zaan nanga. Tuua naagu xalxal ma naagu vakilaan a lia o a pira angkari. Naagu piaat be aiang o xawit, naan singbe, xuna Nakmai xana wen lis a maazikang sinim pana.

Naaguna Maainung Faraxai Wana Ainaxam Paazaaiang

¹³ Araan axazak sinim ka rauxin a maravanang, naan kana maainung. Ma araan axazak ka dok-dok, ka daxa naan kana rangon amun tanganang kuna wisfaruiang Nakmai. ¹⁴ Ma araan axazak sinim ka gias, naan kana kilaai wana amun paa-mua zin aubina di inaxam paazaai xuna dina maainung pana naan ma dina vukin a wel wana naan lamaskana aizina a Piran. ¹⁵ Ma a maainungang ina xa uzaa varaxai wana ainaxam paazaaiang kana zaxot faulin axazak ka gias, ma a Piran nanga xana varamaraat naan pana giazang. Ma tamon naan ka ra giu ta matmalabuk tak-saat, Nakmai xana naxaam pizin. ¹⁶ Malasing ma naaguna pitfiat amun matmalabuk taksaat sinim saksaxai ma naaguna maainung pana nim saksaxai xuna a Piran kana vira nim. Avuna a maainungang sin a rapti xa tak ka rauxin a dikdikang ma xat faraxas kana vabalos amun saan naat maainung pana.

¹⁷ Elaaija, a profet i mumua, axastunaan malas-ing be dia. Naan ka maainung dikdik sin Nakmai xuna xana wen daavur, ma a daavur xawit na

uzan la pira Israael wana a maariaas urul ma akbal. ¹⁸Ma xa maainung pana daavur, ma amun bara di lis fawat a daavur ma amun saan ka bok daxa xaarik la pira ma vanganang ka balas.

¹⁹Amun taatum surugu lamaskana Kaarisito, tamon axazak sinim ka milung siaana dorang faaratunaan ma axazak ka zaxot faulin kaarik naan, ²⁰naaguna naxaam azaan angkari: Tamon axazak ka zaxot faulin a rapti raksaat siaana amun matmalabuk sina xawit na tak, naan ka zaxot faulin a laklagai zina ziaana maatang, ma a Piran nanga xana naxaam pizin amun matmalabuk taksaat sina xa varas.

A Dorang Daxa Zin Nakmai
The New Testament in the Nalik Language of New
Ireland Province, Papua New Guinea
Nupela Testamen long toples Nalik long Niugini

copyright © 2023 Wycliffe Bible Translators Australia

Language: Nalik

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Mar 2024 from source files dated 28 Mar 2024

42305cda-c6c8-512e-a277-ab36f573c0db